

Vergaderjaar 2000–2001 Nr. 6k

23 490

Ontwerpbesluiten Unie-Verdrag

Nr. 199

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN JUSTITIE EN VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES EN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der
Staten-Generaal

Den Haag, 12 september 2001

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 14 september 2001.
De wens dat de ontwerp-besluiten uitdrukkelijke instemming behoeven kan door of namens één van beide Kamers te kennen worden gegeven uiterlijk op 29 september 2001.

Gelet op artikel 3 van de Rijkswet houdende goedkeuring van het Verdrag van Amsterdam tot wijziging van het Verdrag betreffende de Europese Unie (Stb. 1998, 737) bieden wij u bijgaand aan de geannoteerde agenda en de thans beschikbare documenten¹ voor de bijeenkomst van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken op 27 en 28 september 2001.

U treft de meest recente teksten aan die beschikbaar zijn, met de kanttekening dat hierover nog besprekingen gaande zijn en dat die besprekingen mogelijk zullen leiden tot wijzigingen. Indien nieuwe documenten beschikbaar komen, zullen wij u die zo spoedig mogelijk doen toekomen.

De Minister van Justitie,
A. H. Korthals

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K. G. de Vries

De Staatssecretaris van Justitie,
N. A. Kalsbeek

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Geannoteerde agenda voor de zitting van de Raad (Justitie en Binnenlandse Zaken) en het Gemengd Comité op ministerieel niveau van 27 en 28 september 2001

I JBZ-Raad

1. Goedkeuring van de voorlopige agenda

2. Goedkeuring van de lijst van A-punten

Vermoedelijk zullen de onderstaande punten als A-punten worden geagendeerd. De regering kan instemmen met deze onderwerpen.

2a. Ontwerp-overeenkomsten tussen Europol enerzijds en Hongarije, Estland, Polen en Slovenië anderzijds

documenten:	10 168/01 EUROPOL 58 (NI) + ADD 1 (En) + COR 1 (NI) 10 807/01 EUROPOL 61 (NI) + ADD 1 (En) + COR 1 (NI) 10 809/01 EUROPOL 62 (NI) + ADD 1 (En) + COR 1 (En) + COR 2 (En) 10 810/01 EUROPOL 63 (NI)+ ADD 1 (En) + COR 1 (NI)
verbindendheid:	niet-verbindend
aard van het besluit:	goedkeuring besluit (tot vaststelling dat er geen beletselen zijn voor het aangaan van onderhandelingen van Europol met betreffende staten).

Op basis van het besluit van de Raad van 27 maart 2000¹ waarin aan Europol toestemming wordt gegeven onderhandelingen voor een samenwerkingsovereenkomst aan te gaan, worden vier ontwerp-samenwerkingsovereenkomsten ter goedkeuring aan de Raad voorgelegd. Het gaat om de samenwerkingsovereenkomsten tussen Europol enerzijds en Hongarije, Estland, Polen en Slovenië anderzijds. Volgens de geldende regels kunnen deze overeenkomsten pas door de directeur van Europol met genoemde landen gesloten worden nadat zij door de Raad zijn goedgekeurd.

In de ontwerp-overeenkomsten wordt ook voorzien in de uitwisseling van persoonsgegevens. Wat betreft dit aspect is het Gemeenschappelijk controle-orgaan om advies gevraagd. Met betrekking tot geen van de ontwerp-overeenkomsten ziet het Gemeenschappelijk controle-orgaan bezwaren tegen het sluiten ervan en voorzover het orgaan nog opmerkingen had, zijn deze in de ontwerp-overeenkomsten verwerkt. Nederland kan met de ontwerp-overeenkomsten instemmen.

2b. Wijziging begroting SISNET voor 2001

documenten:	10 629/01 SIS 65 COMIX 506 (NL) 9947/01 SIS 60 COMIX 449 (NL)
verbindendheid:	verbindend
aard van het besluit:	besluit tot wijziging van de begroting

De ontwerp-begroting 2001 voor SISNET, een transmissiesysteem voor berichten tussen de centrale autoriteiten inzake visumverlening, SIRENE berichten en in de toekomst SIS -gegevens, is door de JBZ-Raad van 30 november en 1 december 2000 goedgekeurd². Op grond van het financieel reglement SISNET dienen wijzigingen in de begroting aan de lidstaten te worden voorgelegd. Gezien het overschot van het begro-

¹ Zie PB EG C nr. 106 van 13.4.2000 en voor de geannoteerde agenda en het verslag van deze bijeenkomst 23 490 nrs. 151 en 155.

² Zie voor de geannoteerde agenda en het verslag van deze bijeenkomst 23 490 nrs. 172 en 176.

tingsjaar 2000 van 6 507,70 euro zal de goedgekeurde begroting voor 2001 verhoogd worden (van 1 843 500) met 6 507,70 euro tot 1 850 007,70 euro. De bijdrage van Nederland aan SISNET voor 2001 zal ongeveer 100 000 euro bedragen

2c. Verantwoording van de rekeningen SIRENE Fase II/Helpdesk en SISNET over 200

documenten:	11 147/01 SIS 74 COMIX 556	(En)
	7 714/01 SIS 34 COMIX 251	(NI)
	+COR 2	(F)
	10 778/01 SIS 68 COMIX 532	(NI)
verbindendheid:	niet-verbindend	
aard van het besluit:	kwijting voor de uitvoering van de begrotingen	

Overeenkomstig het financieel reglement voor Sirene fase II en de Helpdesk en het financieel reglement voor SISNET heeft het Raadssecretariaat eind februari 2001 jaarrekeningen en financiële balansen opgesteld betreffende SIRENE fase II en de Helpdesk en SISNET over het jaar 2000. De Europese Rekenkamer heeft de rekeningen gecontroleerd. De in het kader van de Raad vergaderende lidstaten wordt verzocht de Secretaris-Generaal van de Raad kwijting te verlenen voor de uitvoering van de begrotingen.

2d. Openbaar document over de situatie van de tendensen van het terrorisme in Europa

documenten:	8 466/1/01 ENFOPOL 41 REV 1	(NI)
verbindendheid:	niet-verbindend	
aard van het besluit:	goedkeuring van een procedurevoorstel	

Het voorstel betreft het jaarlijks opstellen, met ingang van 2002, van – naast het bestaande vertrouwelijke dreigingsdocument – een openbaar dreigingsdocument; een uitdrukkelijke wens van Nederland die thans met instemming van alle lidstaten wordt ingevuld.

Het komt er op neer dat jaarlijks een verslag onder de naam TE-SAT (Terrorisme: situatie en tendensen) zal worden opgesteld, waarin de situatie van het terrorisme in Europa in de afgelopen 12 maanden wordt toegelicht en de tendensen worden geanalyseerd. Op basis van dit verslag, dat ook naar het Europees Parlement zal worden gezonden, kan de Raad worden verzocht zich over het terrorisme en de gesignaleerde tendensen uit te spreken. Het verslag zal geen informatie bevatten waarvan de verspreiding lopende onderzoeken, cq. de bestrijding van het terrorisme, in gevaar zou kunnen brengen.

2e. Eventuele voortzetting onderhandelingen inzake ontwerp Haags Verdrag betreffende de rechterlijke bevoegdheid en erkenning en tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen in burgerlijke en handelszaken

documenten:	10 844/01 JUSTCIV 96	(F)
verbindend:	niet verbindend	
aard van het besluit:	procedurebesluit	

Onderwerp van de negentiende diplomatieke zitting van de Haagse Conferentie (HC) is bovengenoemd ontwerp-Verdrag, waarover uw Kamer eerder is geïnformeerd¹. Deze negentiende zitting is in meerdere delen gesplitst. Het eerste deel heeft van 6 tot 22 juni 2001 plaats gehad. Tijdens

¹ TK 1999–2000, 26 994, nr. 1.

genoemde juni-bijeenkomst is besloten om, alvorens over te gaan tot het tweede deel, in januari 2002 een beleidsbepalende tussenbijeenkomst te houden, waarin de vraag ter discussie staat of er verder gegaan moet worden met het project, zo ja op welke wijze en met welke agenda. Besloten is tevens om ter voorbereiding van deze januaribijeenkomst bilaterale gesprekken te voeren. De EU wil deze bilaterale onderhandelingsronde beginnen met een overleg met de Amerikaanse delegatie. De lidstaten zijn het er over eens om het onderhandelingsmandaat, dat voor de bijeenkomst van de Haagse Conferentie van juni jl. door de JBZ-Raad was vastgesteld, referentiekader te laten zijn voor deze bilaterale onderhandelingen. De onderhandelingsdelegatie zal bestaan uit de huidige en komende Raadswerkgroepvoorzitters en de Commissie.

B-punten

3. Ontwerp-besluit van de Raad betreffende de oprichting van Eurojust

documenten: 11 685/01 EUROJUST 11 (F)
verbindendheid: niet verbindend
aard van het besluit: voorlopig politiek akkoord m.b.t. de artikelen 1 t/m 8

In de artikelen 1 tot en met 8 van het besluit tot oprichting van Eurojust worden de doelstellingen, de bevoegdheden en de taken van Eurojust geformuleerd. Het Belgische voorzitterschap legt deze artikelen ter voorlopige goedkeuring aan de Raad voor om zo de tijdlimiet die in de conclusies van Tampere is opgenomen voor de afronding van het oprichtingsbesluit (eind 2001) te kunnen halen. De overige artikelen van het oprichtingsbesluit bouwen voort op de eerste acht en zien o.a. op dataprotectie en de financiële aspecten die gepaard gaan met de oprichting van Eurojust. Deze zullen tijdens de volgende vergadering van de Raad ter goedkeuring worden voorgelegd. De eerste acht artikelen roepen niet veel substantiële problemen meer op. Wel moet nog aandacht worden besteed aan de precieze omschrijving van de bevoegdheden die Eurojust krijgt in relatie tot de huidige (en toekomstige) bevoegdheden van Europol. Op dit moment wordt immers onderhandeld over een uitbreiding van het mandaat van Europol. De samenwerking tussen Eurojust en Europol is van groot belang. De conclusies van Tampere gaan er ook van uit dat Eurojust gaat werken op basis van analyses van Europol.

4. Resolutie inzake de oprichting van nationale centra en organisaties ter bestrijding van verdwijning en seksuele uitbuiting van kinderen

document: 9 004/2/01 DROIPEN 47 ENFOPOL 49 SOC (F)
193 REV 2
verbindendheid: niet-verbindend
aard van het besluit: resolutie van de Raad

Met deze resolutie beoogt het Belgische voorzitterschap een Europees netwerk van organisaties tot stand te brengen dat zich inzet voor vermiste, misbruikte of ontvoerde kinderen. De resolutie heeft met name ten doel de actieve ondersteuning door particuliere organisaties van onderzoeken naar vermiste of seksueel misbruikte kinderen te bevorderen. De resolutie noemt een aantal voorbeelden waaruit die ondersteuning zou kunnen bestaan. Daarnaast roept de resolutie de Commissie op een studie te laten uitvoeren naar de volgende aspecten:

- de omvang van het verschijnsel van verdwenen en seksueel misbruikte kinderen;
- het bestaan, de rol en de positie van particuliere organisaties die steun verlenen aan onderzoeken naar vermiste of seksueel misbruikte kinderen;
- juridische vraagstukken die voortvloeien uit de betrokkenheid van particuliere organisaties bij dergelijke onderzoeken, met name waar het gaat om informatie-uitwisseling tussen opsporingsinstanties en particuliere organisaties.

Nederland staat positief ten opzichte van het op Europees niveau bewerkstelligen van een goede aansluiting tussen particuliere en publieke instanties bij de aanpak van vermissingen en seksueel misbruik van kinderen. Nederland ondersteunt ook de onderzoeksvoorstellen en is met name geïnteresseerd in hoeveel gevallen verdwijning en seksueel misbruik met elkaar in verband staan. Bij het laatstgenoemde onderzoek plaatst Nederland de kanttekening dat – ongeacht de uitkomsten van het onderzoek – de politie het voortouw dient te hebben bij de opsporing van vermiste of seksueel misbruikte kinderen. Voorkomen moet worden dat de politie voor wat betreft de informatievoorziening in deze ten dele afhankelijk wordt van particuliere organisaties. Bovendien dient de overheid de zeggenschap te houden over de door haar verzamelde informatie.

5. Voorstel voor een richtlijn van de Raad inzake het recht op gezinshereniging

document:	11 540/01 MIGR 69	(NI)
	11 542/01 MIGR 70	(F)
	MIGR 10/01	(F)
verbindendheid:	n.v.t.	
aard van het besluit:	discussie	

Dit onderwerp is eerder aan de orde geweest in de Raad van 28 en 29 mei jl.¹. Het betreft hier een voorstel van de commissie voor een richtlijn die beoogt een Europees recht op gezinshereniging en gezinsvorming in te stellen ten behoeve van onderdanen van derde landen die wettig op het grondgebied van een lidstaat verblijven. In het voorstel worden de voorwaarden vastgelegd volgens welke dit recht kan worden uitgeoefend om de toegang en het verblijf van gezinsleden, die onderdaan zijn van derde landen, toe te staan.

De onderhandelingen over de inhoud van de richtlijn zijn nog gaande. Nederland stelt zich op het standpunt dat het zeer wenselijk is om te komen tot harmonisatie van het gezinsherenigings- en vormingsbeleid en is derhalve voorstander van een richtlijn ter zake.

Belangrijk discussiepunt vormt de vraag hoe het kerngezin moet worden gedefinieerd: valt onder het kerngezin alleen de echtgeno(o)t(e) en het minderjarige kind of omvat dit ook de ongehuwde partner? Nederland is voorstander van het opnemen van de ongehuwde partner in de definitie van het kerngezin. Met name Griekenland, Spanje, Portugal en Italië hebben hier moeite mee. Nederland is van mening dat de ongehuwde partner in ieder geval dezelfde status en daarmee dezelfde rechten als gehuwden zou moeten verkrijgen.

6. Voorstel inzake de beveiliging van Raadsvergaderingen

document:	nog niet beschikbaar
verbindendheid:	n.v.t.
aard van het besluit:	n.v.t.

¹ Zie voor verslag van deze bijeenkomst 23 490 nr. 195.

Op verzoek van de Italiaanse regering wordt tijdens de lunch van de JBZ-Raad gesproken over mogelijke maatregelen ter beveiliging van vergaderingen van de Europese Raad en andere vergelijkbare grootschalige bijeenkomsten. Het verzoek komt voort uit de wens, gelet op de gebeurtenissen in Genua, lessen te trekken voor de toekomst. Zoals bekend is tijdens de Raad van 13 juli jl. reeds uitvoerig gesproken over te treffen maatregelen op EU-niveau om de veiligheid tijdens Europese Raden (en andere evenementen met een mogelijk vergelijkbaar effect op de openbare orde en veiligheid) te waarborgen¹. Mede als vervolg hierop worden thans over dit onderwerp besprekingen op ambtelijk niveau gevoerd en zal eind oktober de Task Force van de Politiechefs voor dit dossier bijeenkomen. Aan hand van de evaluaties van de gebeurtenissen in met name Genua zal gesproken worden over de voorbereiding van de beveiliging van komende internationale bijeenkomsten. Het Belgisch voorzitterschap heeft daartoe recent een ontwerpchecklist van mogelijke maatregelen opgesteld op het gebied van verantwoordelijkheid, informatieuitwisseling, internationale politiesamenwerking, maatregelen aan de grens, communicatiestrategie en preventieve maatregelen. Een dergelijk checklist kan, bij overeenstemming op Europees niveau, een nuttig instrument zijn bij de voorbereiding van grote internationale evenementen.

7. Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus

document: 11 701/01 ASILE 44 (F)
verbindendheid: n.v.t.
aard van het besluit: discussie

De onderhandelingen over het voorstel voor een richtlijn betreffende de minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning en de intrekking van de vluchtelingenstatus bevinden zich momenteel nog in een vroeg stadium en het voorstel is tot dusverre nog niet besproken in de JBZ-Raad. Een uiteenzetting van de inhoud van het voorstel alsmede van het Nederlandse standpunt hieromtrent is uiteengezet in een fiche². Er is nog geen advies van het Europees Parlement. Bij brief van 23 mei jl. aan uw Kamer zijn diverse aspecten inzake deze ontwerp-richtlijn uitvoeriger uiteengezet³. Dit voorstel is tevens aan de orde geweest tijdens het algemeen overleg op 31 mei jl. inzake het asielbeleid in de Europese Unie.

Het doel van de ontwerp-richtlijn is op communautair niveau minimumnormen vast te stellen voor asielprocedures in de lidstaten voor de toekenning en de intrekking van de vluchtelingenstatus. Nederland hecht groot belang aan de totstandkoming van een gemeenschappelijke asielprocedure in de Europese Unie. De minimumnormen voor procedures in de lidstaten zijn een eerste stap in de richting van verdere harmonisatie van procedurele voorschriften met het oog op conclusie 15 van de Europese Raad van Tampere van 15 en 16 oktober 1999, waarin gesteld wordt dat communautaire voorschriften op termijn moeten leiden tot een gemeenschappelijke asielprocedure in de Europese Unie. Nederland hecht groot belang aan de toepassing van de richtlijn op aanvullende vormen van bescherming.

¹ Zie voor de geannoteerde agenda en het verslag van deze bijeenkomst 23 490, nrs. 197 en 198.

² TK 2000–2001, 22 112, nr. 179.

³ TK 2000–2001, 19 637, nr. 593.

8. Voorstel voor een besluit inzake de uitbreiding van het mandaat van Europol tot in de bijlage van de Europol-Overeenkomst vermeldde vormen van ernstige criminaliteit

document: 9 093/2/01 EUROPOL 50 REV 2 (En)
verbindendheid: niet verbindend
aard van het besluit: politiek akkoord

Het Belgische/Zweedse initiatief bevat een ontwerp-Raadsbesluit op grond van artikel 43, lid 1, van de Europol-Overeenkomst waarbij aan Europol wordt opgedragen zich bezig te houden met de voorkoming en bestrijding van alle vormen van grensoverschrijdende georganiseerde criminaliteit die zijn genoemd in de bijlage bij artikel 2 van de Overeenkomst. Praktisch houdt dit in dat – enkele uitzonderingen daargelaten – Europol zich kan bezighouden met de voorkoming en de bestrijding van alle vormen van grensoverschrijdende georganiseerde misdaad.

Het debat over het mandaat van Europol is aangezwengeld tijdens een discussie in de Raad van Bestuur waarin de vraag aan de orde is gekomen of Europol zich niet veeleer zou moeten richten op criminele groeperingen dan op criminele verschijningsvormen. De discussie is daarna voortgezet in de Raadswerkgroep Europol.

De regering stemt in met deze wijziging. Dat neemt niet weg dat bij een wijziging van het Europolverdrag zoals die op grond van het Verdrag van Amsterdam noodzakelijk is, ook t.a.v. het mandaat een zeer principiële discussie gewenst is. Daarop zal in de eerder toegezegde notitie over de toekomst van Europol nader worden ingegaan.

Teneinde te voorkomen dat, wanneer het besluit in werking is getreden, Europol te veel hooi op haar vork neemt, zullen door de Raad en de Raad van Bestuur duidelijke prioriteiten moeten worden gesteld en zal erop moeten worden toegezien dat Europol conform de gestelde prioriteiten werkt. Het besluit voorziet hierin. Het ontwerp-Raadsbesluit ligt thans voor advies bij het Europees Parlement. Dit advies wordt begin november verwacht. Het gaat in verband hiermee thans niet om de vaststelling van het ontwerp maar om een politiek akkoord.

9. Lijst van mogelijke wijzigingen van de Europol-Overeenkomst

document: 11 282/01 EUROPOL 68 (NI)
+ADD 1 (NI)
verbindendheid: n.v.t.
aard van het besluit: discussie

Aan de Raad wordt een lijst voorgelegd met *mogelijke* wijzigingen van de Europol-Overeenkomst. Het gaat om negentien onderwerpen waarover in Brussel – vooral procedureel – is gediscussieerd. Het overleg beperkte zich conform de bedoeling van het voorzitterschap met name tot de vraag of men al dan niet wenste dat een inhoudelijke discussie over een onderwerp zou worden gehouden met als mogelijk resultaat een wijziging van de Europol-Overeenkomst. Het is de bedoeling van het Belgische voorzitterschap dat de Raad een politiek mandaat geeft aan de Raadswerkgroep Europol om deze onderwerpen inhoudelijk te bespreken en – eventueel – met wijzigingsvoorstellen te komen.

De onderwerpen 1 en 2 bevatten een uitwerking van het Verdrag van Amsterdam en de conclusies van Tampere (gemeenschappelijke onderzoekteams en de mogelijkheid voor Europol aan lidstaten te vragen een onderzoek te starten). Belangrijk zijn voorts onderwerp 3 (mandaat van Europol) en onderwerp 6 (de relatie met Eurojust). Over onderwerp 5 (werkbestanden voor analyse) zal een bijeenkomst van deskundigen worden gehouden om de voorschriften en procedures, neergelegd in de Overeenkomst en de uitvoeringsregeling, op hun werking te bezien.

In algemene zin heeft Nederland zich tijdens de onderhandelingen over het onderhavige document op het standpunt gesteld dat akkoord gaan met de discussie over een onderwerp niet op voorhand betekent dat Nederland ook voorstander is van wijziging van de Europol-Overeenkomst op dat punt. Nederland zal pas een inhoudelijk standpunt innemen wanneer over mogelijke wijzigingen inhoudelijk wordt gediscussieerd.

10. Voorstel voor een besluit van de Raad inzake de instelling van meldpunten in de Europese Unie met betrekking tot gezochte oorlogsmisdadigers

document: 11 587/01 CRIMORG 90 JAI 90 + ADD 1 (NI)
verbindendheid: n.v.t.
aard van het besluit: kennisneming toelichting op het voorstel

Het door Nederland ingediende ontwerp-besluit strekt ertoe dat elke lidstaat van de Europese Unie binnen zijn eigen politie- of justitiediensten een aanspreekpunt aanwijst voor de opsporing van genocide, misdrijven tegen de menselijkheid en oorlogsmisdrijven. Op deze wijze kan een netwerk ontstaan van aanspreekpunten binnen de Europese Unie waardoor de onderlinge samenwerking bij het opsporen van deze misdrijven kan vergemakkelijken.

Een aanspreekpunt is in feite een nationale instantie waartoe een lidstaat zich kan richten met een verzoek om gegevens die voor de opsporing van genoemde misdrijven relevant zijn.

De vervolging van personen, verdacht van voornoemde delicten, blijft, evenals de opsporing, een nationale verantwoordelijkheid, waarbij de lidstaten uiteraard onderling kunnen overleggen inzake de feitelijke opsporing en vervolging. In het ontwerpbesluit wordt de noodzakelijke aandacht besteed aan bescherming van persoonsgegevens.

Het initiatief maakt geen deel uit van de lopende werkprogramma's van de Raad. Het ontleent zijn belang echter aan de internationale actualiteit, met name aan het feit dat de opsporing en vervolging van genoemde misdrijven meer dan ooit in de belangstelling staan.

Het ontwerp-besluit is zodanig uitgewerkt, dat de uitvoering ervan zo eenvoudig mogelijk is gehouden en de lidstaten aan die uitvoering naar eigen inzicht invulling kunnen geven.

Daar het hier een Nederlands initiatief betreft, zal Nederland in de Raad het ontwerp-besluit toelichten.

11. Voorstel voor een kaderbesluit van de Raad inzake de bestrijding van mensenhandel

document: 10 313/01 DROIPEN 58 MIGR 55 (NI)
verbindendheid: niet verbindend
aard van het besluit: politiek akkoord

Dit voorstel is eerder aan de orde geweest in de JBZ-Raad van 27 en 28 mei jl.¹. Conclusie was dat verdere discussie nodig is over artikel 3, waarin een systeem van minimum maximum straffen is neergelegd. Voor het overige bestaat er over de tekst nagenoeg overeenstemming. Thans staat het voorstel geagendeerd voor het bereiken van een politiek akkoord.

Naast de discussie over minimum maximumstraffen in dit ontwerp kaderbesluit (en in het ontwerp kaderbesluit ter bestrijding van seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie) is een algemene discussie over de onderlinge aanpassing van straffen gaande. Daarom is het voor enkele lidstaten bezwaarlijk om de gedachtewisseling over een onderlinge aanpassing van straffen in dit kaderbesluit af te ronden voordat een algemene discussie heeft plaatsgevonden. Nederland geeft er de voorkeur

¹ Zie voor het verslag van deze bijeenkomst 23 490, nr. 195.

aan om eerst de algemene discussie verder voort te zetten, tenzij zulks tot onaanvaardbare vertraging zou leiden.

In het voorliggende document is de laatste versie van artikel 3 en de standpunten daarover neergelegd. Ingevolge het tweede lid geldt voor een viertal strafverzwarende omstandigheden een minimum maximumstraf van acht jaar. Het derde lid en vierde lid voorzien in een (tijdelijke) terugvaloptie van zes jaar. Deze optie verdient geen schoonheidsprijs. Nederland heeft op een tweetal punten bezwaar tegen de redactie van twee strafverzwarende omstandigheden.

In het tweede lid, tweede gedachtestreepje, geldt als strafverzwarende omstandigheid mensenhandel ten aanzien van een slachtoffer dat bijzonder kwetsbaar is. Een slachtoffer geldt ten minste als bijzonder kwetsbaar, indien het een kind betreft dat nog niet de leeftijd van seksuele meerderjarigheid heeft bereikt. Nederland heeft een voorkeur voor een duidelijker maatstaf: een kind jonger dan 16.

In het tweede lid, derde gedachtenstreepje, geldt als strafverzwarende omstandigheid mensenhandel waarbij bijzonder ernstige schade aan het slachtoffer wordt toegebracht. Nederland acht *bijzonder* een overbodige en onwenselijke toevoeging.

12. Voorstel voor een kaderbesluit van de Raad ter bestrijding van seksuele uitbuiting van kinderen en van kinderpornografie

document: 11 622/01 DROIPEN 75 MIGR 71 (F)
verbindendheid: niet verbindend
aard van het besluit: discussie

Dit voorstel dat tijdens de Informele Raad op 8 februari jl.¹ door de Europese Commissie werd geïntroduceerd, ligt ter bespreking voor, voor zover het betreft de definities (artikel 1) en strafbaarstelling van seksuele uitbuiting van kinderen (artikel 2) en kinderpornografie (artikel 3). Het is van belang om bij de beoordeling van dit voorstel rekening te houden met het wetsvoorstel inzake een partiële wijziging van de zedelijkheidswetgeving². Een inhoudelijke discussie over de wijze van strafbaarstelling van kinderpornografie dient primair in dat kader gevoerd te worden. De voorgestelde artikelen 1 tot en met 3 behoeven niet tot wijziging te leiden van de voorgestelde wijzigingen van onze zedelijkheidswetgeving. Het voorliggende document wordt ingeleid door een aantal vragen, waarin de belangrijkste discussiepunten zijn weergegeven.

Definitie kinderpornografie (artikel 1)

Bij de definitie en strafbaarstelling van kinderpornografie in het onderhavige voorstel is aansluiting gezocht bij artikel 9 van het ontwerp-Verdrag van de Raad van Europa inzake Cybercrime. Nederland is van oordeel dat kinderpornografie – naast de afbeelding van een echt kind – zowel de afbeelding van een echt persoon die op een kind lijkt, dient te omvatten als de realistische afbeelding van een niet bestaand kind. De strafbaarstelling van zogenoemde virtuele kinderpornografie ligt voor een aantal landen lastig.

Strafbaarstelling (artikel 2)

De strafbaarstelling van seksuele uitbuiting van kinderen in prostitutie en pornografische voorstellingen dient personen tot 18 jaar te betreffen. In artikel 250a, eerste lid, 3°, Sr. is (wordt) strafbaar gesteld degene die een ander ertoe brengt zich beschikbaar te stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met (of voor) een derde tegen betaling dan wel ten aanzien van een ander enige handeling onderneemt waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat die ander zich daardoor tot het

¹ TK 2000–2001, 23 490 nr. 184.

² TK 2000–2001, 27 834.

verrichten van die handelingen beschikbaar stelt, terwijl die ander minderjarig is. In dit licht bestaat er geen overwegend bezwaar tegen het voorstel om in artikel 2 mede op te nemen «voorstellen daartoe doen».

Vervaardiging kinderpornografie (artikel 3)

De vervaardiging van kinderpornografie waarbij een echt kind of een echt persoon die op een kind lijkt, is betrokken, behoeft niet op de verspreiding ervan gericht te zijn. Het Gemeenschappelijk Optreden van 24 februari 1997 ter bestrijding van mensenhandel en seksuele uitbuiting van kinderen¹ kent deze beperking niet. Het oogmerk van verspreiding is in 1996 geschrapt uit artikel 240b Sr.

Bezit kinderpornografie

Het bezit van kinderpornografie met een afbeelding van een echt kind of van een echt persoon die eruit ziet als een kind, dient een strafbaar feit te zijn.

Strafuitsluitingsgronden

Het onderhavige kaderbesluit zal niet tot stand kunnen worden gebracht als niet wordt voorzien in de mogelijkheid van een aantal strafuitsluitingsgronden.

Thans is in het tweede lid voorzien in drie optionele strafuitsluitingsgronden:

- (a) wanneer de echte persoon die op een kind lijkt, 18 of ouder blijkt te zijn;
- (b) wanneer het vervaardiging en bezit betreft en afbeeldingen van een seksueel meerderjarig persoon zijn gemaakt of in bezit zijn met diens instemming en voor diens eigen gebruik.
- (c) bij vervaardiging, verwerving en bezit van virtuele kinderporno voor eigen gebruik.

Strafuitsluitingsgronden zijn aanvaardbaar, mits strekking en doel van het onderhavige kaderbesluit overeind blijven. Het staat ter beoordeling van de lidstaten of zij van deze mogelijkheid gebruik wensen te maken.

13. Discussie met de kandidaat-lidstaten over de bestrijding van de mensenhandel

document:	niet beschikbaar	(F)
verbindendheid:	n.v.t.	
aard van het besluit:	n.v.t.	

Momenteel is nog niet bekend op welke wijze het voorzitterschap deze discussie met de kandidaat-lidstaten zal entameren.

II GEMENGD COMITE OP MINISTERIEEL NIVEAU

1. Roemenië en de visumverordening

document:	10 521/01 VISA 90	(NI)
verbindendheid:	verbindend	
aard van het besluit:	inwerkingtreding verordening m.b.t. Roemeense onderdanen	

Op 15 maart 2001 heeft de Raad de Verordening (EG) nr. 539/2001 goedgekeurd tot vaststelling van de lijst van derde landen waarvan de onderdanen bij overschrijding van de buitengrenzen in het bezit moeten

¹ Pb EG L 63 dd. 4-3-1997.

zijn van een visum en de lijst van derde landen waarvan de onderdanen van die plicht zijn vrijgesteld¹.

Roemenië is, conform artikel 8, tweede lid van de verordening, op de lijst geplaatst van landen waarvan de onderdanen vrijgesteld zijn van de visumplicht zonder dat er daadwerkelijk sprake is van vrijstelling van de visumplicht. Deze vrijstelling zal eerst in werking treden wanneer de Raad hiertoe expliciet heeft besloten. Als basis voor deze beslissing dienen twee verslagen van de Commissie, waarin in het bijzonder is gekeken naar de relevantie van de maatregelen die speciaal zijn getroffen met het oog op de vrijstelling van de visumplicht. De Commissie acht vrijstelling van de visumplicht voor Roemenen mogelijk en beveelt dan ook aan dat de vrijstelling van de visumplicht voor Roemeense onderdanen per 1 januari 2001 van kracht wordt en dat de Raad voor het eind van het jaar in die zin een beslissing neemt.

Nederland heeft steeds aangegeven voorstander te zijn van feitelijke opheffing van de visumplicht voor Roemenen. Dit politiek signaal is in het bijzonder van belang in het licht van de toetreding van Roemenië tot de Europese Unie.

¹ Pb EG L 81 dd. 21-3-2001.